

DOOR PROF. MR. W.A.K. RANK, ADVOCaat BIJ NAUTADUTILH TE AMSTERDAM
EN HOGLERAAR FINANCIËEL RECHT AAN DE UNIVERSITEIT LEIDEN

COLUMN

Meer duidelijkheid met nieuwe regels voor de personenvennootschap?

Op 21 februari 2019 is een concept-wetsvoorstel voor een nieuwe wettelijke regeling van de personenvennootschap ter consultatie voorgelegd. De vraag is of deze regeling aan de behoeften van de praktijk voldoet.

De huidige wettelijke regeling voorziet in drie typen personenvennootschappen: maatschap, vennootschap onder firma (v.o.f) en commanditaire vennootschap (c.v.). Het concept-wetsvoorstel onderscheidt slechts twee typen: de c.v. en de vennootschap. Evenals op dit moment kan een personenvennootschap eenvoudig worden opgericht door het aangaan van een overeenkomst. Tussenkost van de notaris is daarvoor niet vereist. De kern van het concept-wetsvoorstel ligt in het onderscheid tussen een in het handelsregister ingeschreven vennootschap en een niet in het handelsregister ingeschreven vennootschap. Een niet-ingeschreven vennootschap is slechts beperkt rechtsbevoegd en kent geen afgescheiden vermogen. Een c.v. moet altijd in het handelsregister zijn ingeschreven

Onder de huidige regeling heeft de personenvennootschap geen rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat zij als zodanig geen drager van rechten en verplichtingen kan zijn. Daarin verschilt een personenvennootschap van een NV of een BV. Hierdoor is bijvoorbeeld onzeker of bij een levering van onroerend goed de inschrijving in de openbare registers wel ten name van de personenvennootschap kan geschieden. Het concept-wetsvoorstel maakt een eind aan deze onzekerheid. Het bepaalt dat een personenvennootschap rechtspersoonlijkheid krijgt bij het aangaan van de vennootschapsovereenkomst. Dat betekent dat een personenvennootschap zelfstandig aan het rechtsverkeer kan deelnemen. Inschrijving in het handelsregister is in dit verband wel een factor van betekenis. Als de vennootschap is ingeschreven, kan zij alle soorten rechtshandelingen aangaan. Als de vennootschap niet is ingeschreven, kan zij niet alle soorten rechtshandelingen aangaan. Zij kan dan bijvoorbeeld geen onroerend goed verwerven.

Onder huidig recht heeft de Hoge Raad uitgemaakt dat een v.o.f. en een maatschap beschikken over een afgescheiden vermogen. Het concept-wetsvoorstel neemt dit aan voor elke ingeschreven personenvennootschap. Dit afgescheiden

vermogen dient alleen tot voldoening van vorderingen van crediteuren van de personenvennootschap. Dit zullen dus per definitie vorderingen zijn die verband houden met de werkzaamheden van de vennootschap. Vorderingen van crediteuren van de vennoten in privé zijn niet verhaalbaar op dit afgescheiden vermogen. Als de schulden van de vennootschap niet volledig uit het afgescheiden vermogen kunnen worden voldaan, zijn alle vennoten voor deze schulden hoofdelijk aansprakelijk (en niet voor gelijke delen zoals thans bij de maatschap het geval is). Nieuw toetreden vennoten zijn uitsluitend aansprakelijk voor schulden die na hun toetreding zijn ontstaan. Uitgetreden vennoten zijn na hun toetreding nog maximaal vijf jaar aansprakelijk voor schulden van de vennootschap.

Volgens het concept-wetsvoorstel berust het bestuur van de personenvennootschap in beginsel bij alle vennoten gezamenlijk, met uitzondering van de commanditaire vennoten in het geval van een c.v. Partijen kunnen daarvan afwijken in de vennootschapsovereenkomst. Evenzo kan in beginsel iedere vennoot de vennootschap vertegenwoordigen. Ook daarvan kan worden afgeweken in de vennootschapsovereenkomst. Anders dan naar huidig recht mag ook een commanditaire vennoot de c.v. vertegenwoordigen als hij daarvoor volmacht heeft. Beperkingen in de vertegenwoordigingsbevoegdheid kunnen alleen aan derden worden tegengeworpen als deze beperkingen in het handelsregister zijn ingeschreven.

Met de voorgestelde regeling wordt mijns inziens een goede stap gezet in het beter positioneren van de personenvennootschap als een entiteit waarmee financiële en niet-financiële partijen hun bedrijf of beroep kunnen uitoefenen. Cruciaal zijn wat mij betreft de toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de personenvennootschap, het afgescheiden vermogen en de regeling van de aansprakelijkheid bij in- en uittreden van vennoten. De consultatie sluit op 31 mei 2019. «